

Чи обов'язково фахівця з публічних закупівель призначати уповноваженою особою: рекомендації та приклад наказу

У цій статті відповімо на питання, чи потрібно фахівця з публічних закупівель призначати уповноваженою особою. Наведемо рекомендації та приклад наказу про призначення уповноваженої особи.

Уповноважена особа чи фахівець з публічних закупівель

Відповідно до пункту 35 частини 1 статті 1 Закону України «[Про публічні закупівлі](#)» (далі — Закон) **уповноважена особа (особи)** — службова (посадова) чи інша особа, яка є працівником замовника і *визначена відповідальною* за організацію та проведення процедур закупівлі/спрощених закупівель згідно з цим Законом на підставі власного розпорядчого рішення замовника або трудового договору (контракту).

Із самого визначення чітко зрозуміло, що уповноважена особа *призначається* для організації та проведення процедур закупівель/спрощених закупівель.

Також відповідно до частини 1 статті 11 Закону відповідальною за організацію та проведення процедури закупівлі/спрощеної закупівлі є уповноважена особа, яка визначається або призначається замовником одним з таких способів:

шляхом покладення на працівника (працівників) зі штатної чисельності функцій уповноваженої особи як додаткової роботи з відповідною доплатою згідно із законодавством;

шляхом введення до штатного розпису окремої (окремих) посади (посад), на яку буде покладено обов'язки виконання функцій уповноваженої особи (уповноважених осіб). Такою посадою є [фахівець з публічних закупівель](#);

шляхом укладення трудового договору (контракту) згідно із законодавством.

Фахівець з публічних закупівель — це найменування посади згідно з наказом Мінекономіки [від 14.09.2023 № 13580](#) «Про затвердження професійного стандарту „Фахівець з публічних закупівель“», яку може бути введено в штатний розпис замовника.

Відповідно до пункту 11 частини 1 статті 1 Закону замовники — суб'єкти, визначені згідно зі статтею 2 цього Закону, які здійснюють закупівлі товарів, робіт і послуг відповідно до цього Закону.

На відміну від посади фахівця з публічних закупівель **«уповноважена особа» — це не посада**. Замовник залежно від внутрішньої ситуації, об'ємів закупівель тощо вирішує, чи зручніше йому ввести штатну посаду «Фахівець з публічних закупівель» чи призначити працівника уповноваженою особою з-поміж наявних посад. Більше про призначення УО — в е-книзі [«Уповноважена особа/Фахівець з публічних закупівель»](#).

Закон про закупівлі щодо призначення уповноваженої особи

Обов'язковим етапом будь-якої закупівлі є етап планування, тобто складання річного плану закупівель та його оприлюднення. Цей процес регламентується статтею 4 Закону з урахуванням особливостей, що затверджені постановою КМУ від 12.10.2022 № 1178:

Закупівля відповідно до цих особливостей **здійснюється замовником** на підставі наявної потреби або у разі планової потреби наступного року (планових потреб наступних періодів).

Запланована закупівля, незалежно від її вартості, включається до річного плану закупівель замовника відповідно до статті 4 Закону. Річний план та зміни до нього **оприлюднюються замовником** протягом п'яти робочих днів з дня затвердження річного плану та змін до нього. Якщо ви призабули чи не знаєте, як краще та як правильно сформулювати такий протокол, наприклад за пунктом 11 Особливостей, скористайтесь нашим [зразком](#).

Замовники можуть не публікувати інформацію про своє місцезнаходження у річному плані закупівель, якщо поширення такої інформації несе ризики для їхньої безпеки ([Шпартгалка щодо інформації, яку можна не зазначати в електронній системі закупівель під час проведення закупівель відповідно до Постанови 1178](#)).

Із сукупного аналізу вищезазначених норм можна дійти висновку, що положення відносно планування закупівель встановлюють обов'язкові умови, яких потрібно дотримуватись при закупівлях та які прямо не вказують на те, хто саме — уповноважена особа чи фахівець з публічних закупівель — повинен вчиняти такі дії. При цьому й уповноважена особа, і фахівець з публічних закупівель може вважатись представником замовника.

Відповідно до частини 10 статті 11 Закону уповноважена особа:

планує закупівлі та формує річний план закупівель в електронній системі закупівель; здійснює вибір процедури закупівлі;

проводить процедури закупівель/спрощені закупівлі;

З-1) оприлюднює в електронній системі закупівель звіт про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель, у випадку здійснення закупівель відповідно до частини 7 статті 3 цього Закону;

забезпечує рівні умови для всіх учасників, об'єктивний та чесний вибір переможця процедури закупівлі/спрощеної закупівлі;

забезпечує складання, затвердження та зберігання відповідних документів з питань публічних закупівель, визначених цим Законом;

забезпечує оприлюднення в електронній системі закупівель інформації, необхідної для виконання вимог цього Закону;

здійснює інші дії, передбачені цим Законом.

Якщо щодо спрощених закупівель чи процедур закупівель написано, що їх здійснює саме уповноважена особа, то у разі здійснення інших видів закупівель, зокрема прямих закупівель товарів і послуг до 100 тис. грн, поточного ремонту до 200 тис. грн та робіт до 1,5 млн грн, прямих вказівок на те, що їх також повинна здійснювати УО, наразі немає.

Тож, якщо ви вагаєтесь, чи додатково визначити фахівця з публічних закупівель уповноваженою особою, то рекомендуємо це зробити, оскільки законодавцем виділено саме уповноважену особу. Порухення в таких діях, згідно зі статтею 164-14 КУпАП, не передбачено.

Приклад наказу про призначення уповноваженої особи

Якщо у вас в організації призначено фахівця з публічних закупівель і його обов'язком є проведення закупівель товарів / робіт / послуг, рекомендуємо додатково визначити таку особу відповідальною за організацію та проведення відповідних публічних закупівель (приклад [наказу про призначення уповноваженої особи для закупівель згідно з Особливостями](#)).

Загальні висновки

На відміну від посади фахівця з публічних закупівель «уповноважена особа» — це не посада.

Якщо фахівець з публічних закупівель планує проводити спрощені закупівлі (наприклад, для потреб оборони) або процедури закупівель, то відповідно до вимог закупівельного законодавства замовнику необхідно визначити такого фахівця уповноваженою особою.

Якщо ви вагаєтесь, чи потрібно додатково визначити фахівця з публічних закупівель уповноваженою особою, наприклад для «допорогових» закупівель, то рекомендуємо це зробити, оскільки законодавцем виділено саме уповноважену особу. Порушення в таких діях, згідно зі статтею 164-14 КУпАП, не передбачено (див. [наказ про призначення уповноваженої особи для закупівель згідно з Особливостями](#)).

Тож, будьте обачні та дотримуйтесь закупівельного законодавства, пам'ятайте про відповідальність, яку законодавець поклав на [уповноважену особу](#). А оскільки він періодично вносить зміни до правового поля, будьте з нами й дізнавайтесь про них найпершими!